

GJETJET E VROJTIMIT MBI DISA ASPEKTE TË KLIMËS SË INVESTIMEVE

**MBLEDHJE E KËSHILLIT TË INVESTIMEVE
29 JANAR 2019**

Perceptime & Përvoja

I. Hyrje

II. Profili i Bizneseve të Përgjigjura

III. Gjetje & Rekomandimeve

IV. Konkluzione

Objektivi i Anketës:

Evidentimi i ecurisë së shqetësimeve kryesore të biznesit të raportuara gjatë anketimeve të Sekretariatit 2015-2018, me fokus:

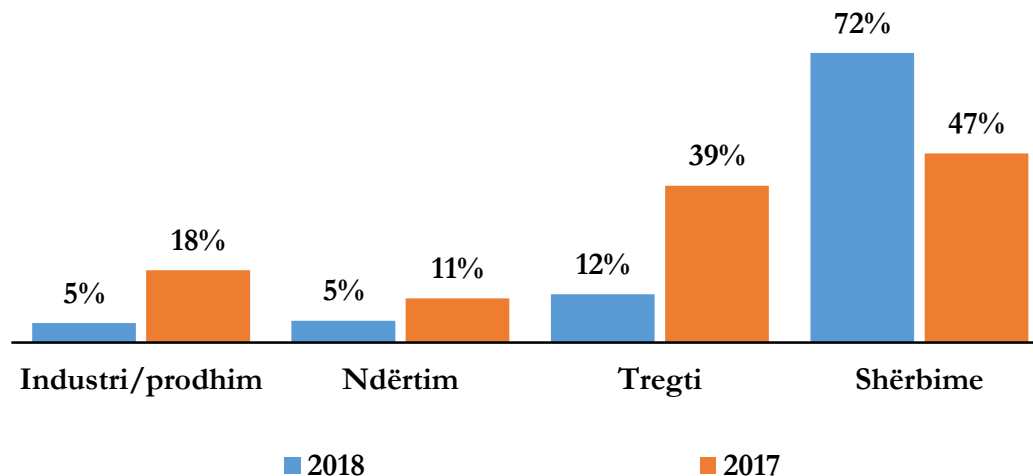
- Inspektimin Tatimor dhe Marrëdhëniet me Administratën Tatimore
- Informaliteti
- Rimbursimin e TVSH-së

Metodologjia:

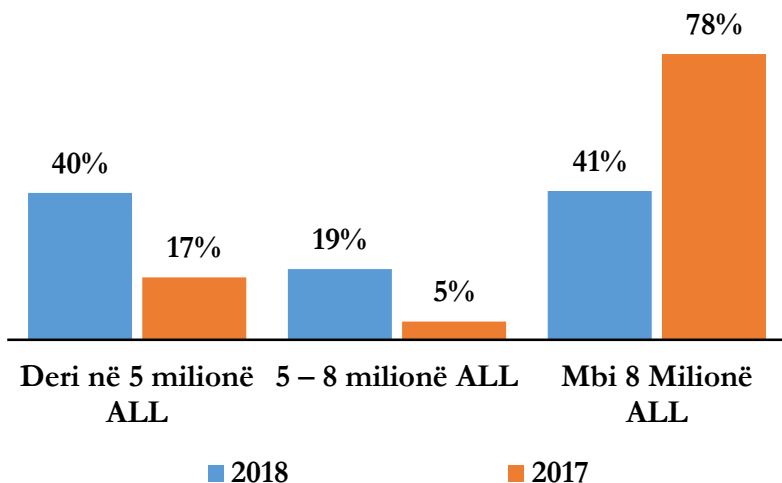
- Anketim bazuar në pyetësor standart: Kampioni 346 (2018), 146 (2017) 110 (2015)
- Anketa e plotësuar në mënyrë anonime online/Pyetësor i strukturuar
- Publikuar në Shqip dhe Anglisht në faqen e internetit të KI (Korrik-Shtator 2017, Korrik-Shtator 2018).
- Dërguar me e-mail në rreth 1.000 adresa biznesi, të zgjedhura në mënyrë rastësore nga databaza me 10.357 kompani, e krijuar nga burime zyrtare - QKB, DPT dhe databaza e konsultimeve të KI 2015-2018
- Kampioni u përgatit që të jetë përfaqësues në nivel kombëtar, në përputhje me shpërndarjen e bizneseve sipas sektorëve dhe rajoneve
- Kontaktuar me telefon rreth 1.000 biznese. 350 kompani iu përgjigjen anketës me një “response rate” prej 70%.
- Bashkëpunim me EPOKA për sensibilizim e bizneseve, sqarimin e pyetësorit dhe pyetjeve,
- Përpunim i të dhënave është realizuar nga Sekretariati i KI, duke përdorur SPSS

II. PROFILI I BIZNESEVE TË PËRGJIGJURA

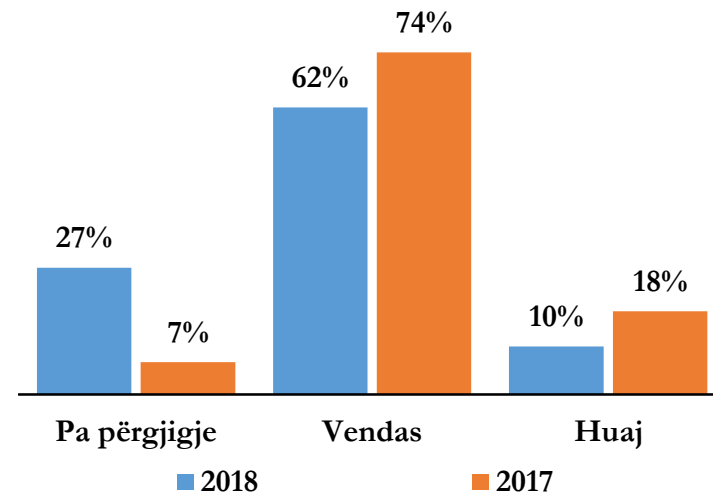
Shpërndarja e Bizneseve Sipas Sektorëve

Bizneset sipas Xhiros

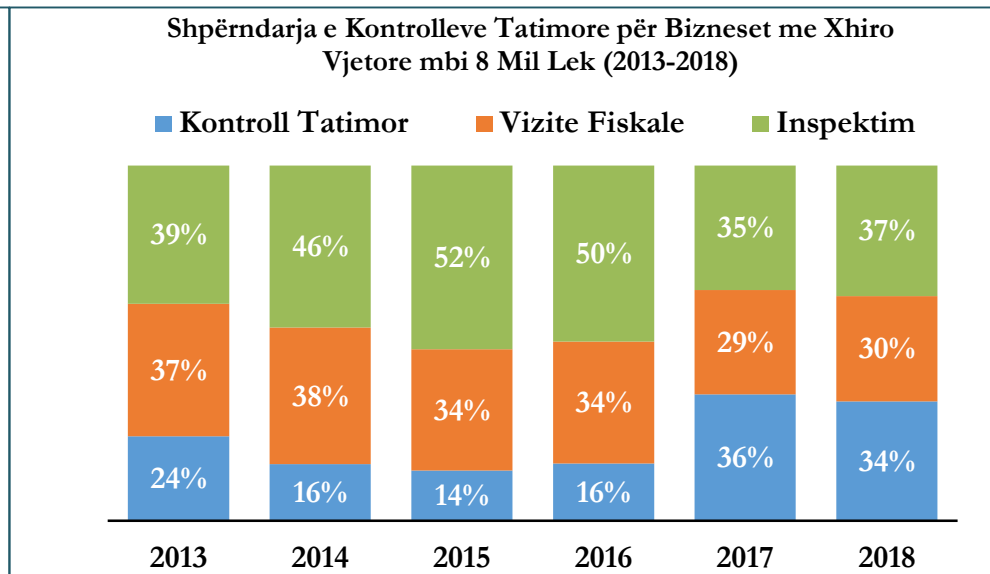
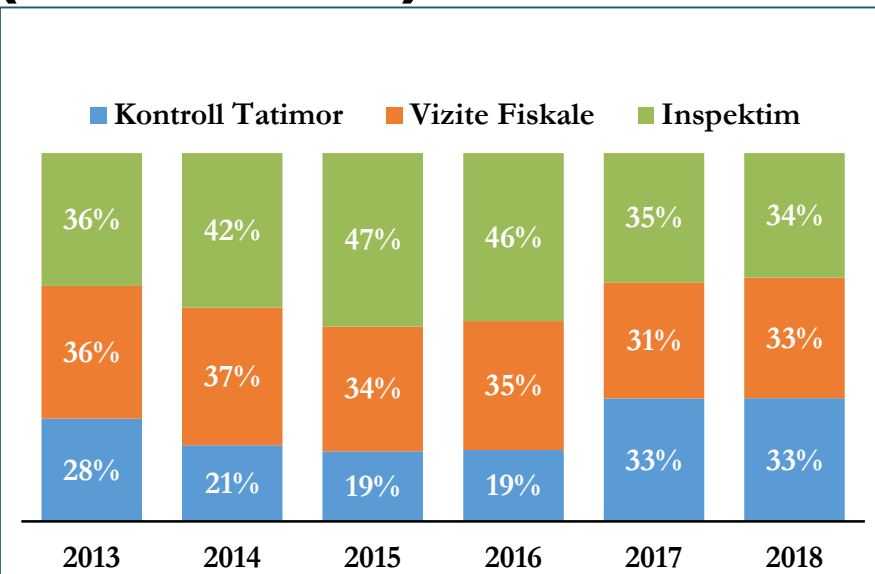

Klasifikimi sipas Pronësisë

II. GJETJE

III. SHPËRNDARJA E KONTROLLEVE TATIMORE (2013-2018)

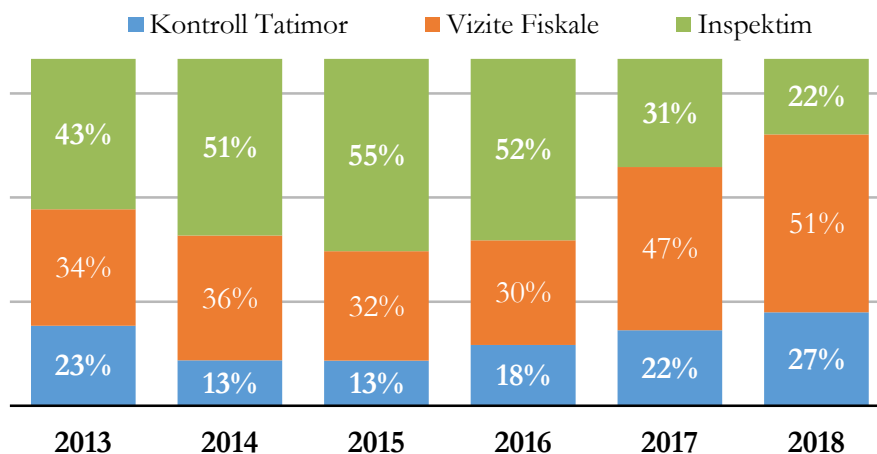
Vihet re një shpërndarje e balancuar e tipologjisë së kontrolleve tatimore në 2018 krahasuar me 2015.

2017/2018 është rritur numri i kontrolleve tatimore dhe është ulur numri i inspektimeve tatimore.

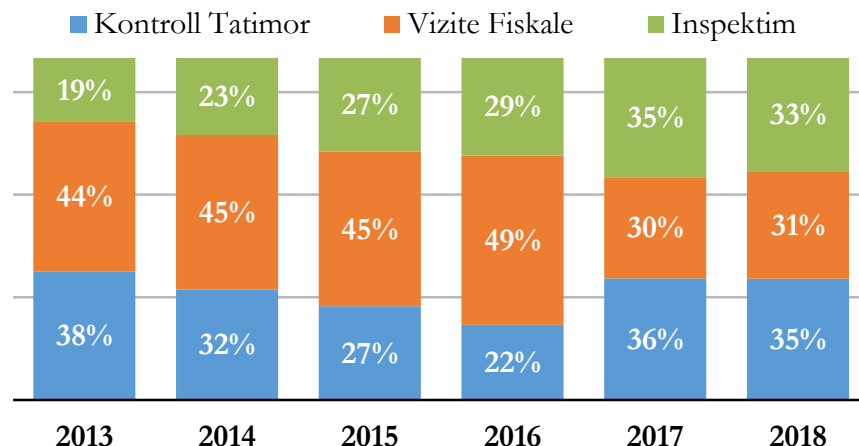
Numri i inspektimeve në terren është reduktuar ndjeshëm për bizneset e mëdha në krahasim me 2015-2016, ndërkohë që kemi rritje të kontrolleve të plota.

III. Kontrolli Tatimor – sipas Sektorëve

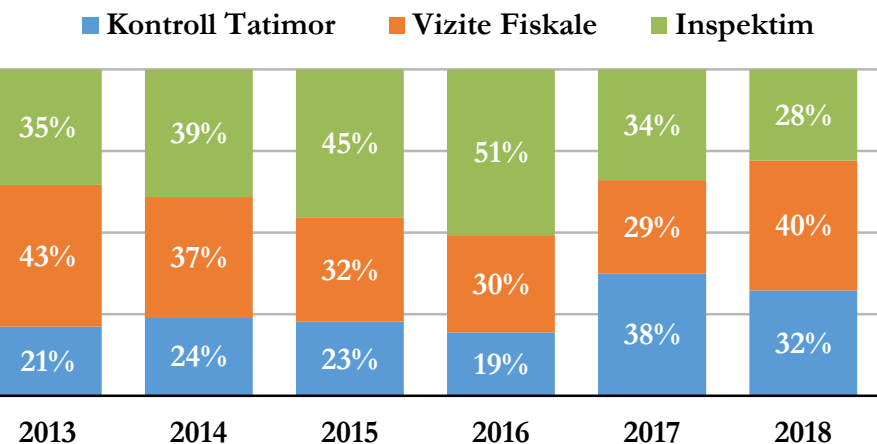
Tregtia

Shërbimet

Industri/Prodhim

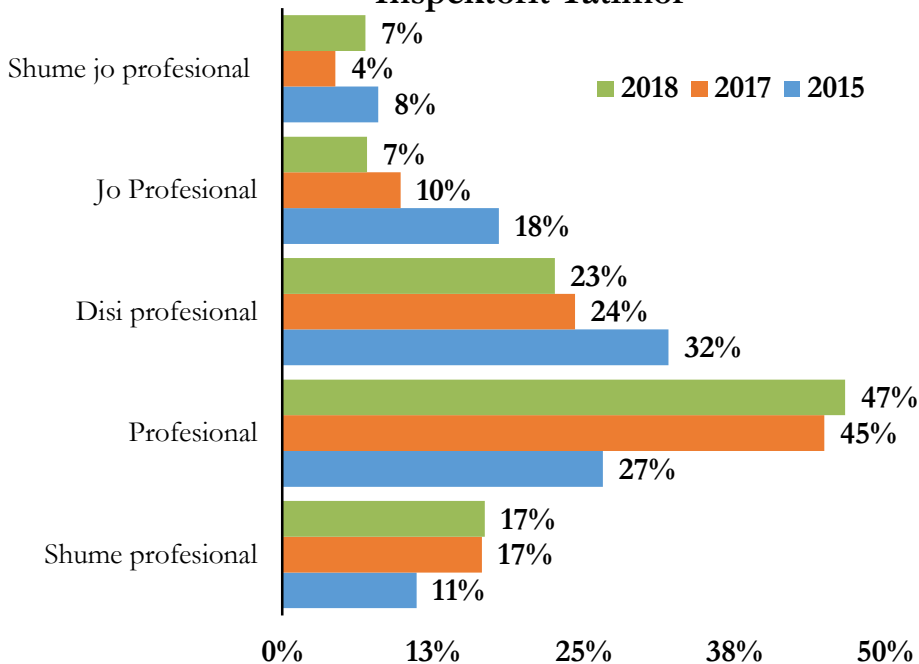
Mënyrat e kontrollit të përputhshmërisë me detyrimet fiskale janë diversifikuar sipas sektorëve

Tregti dhe indistri dominojnë vizitat fiskale

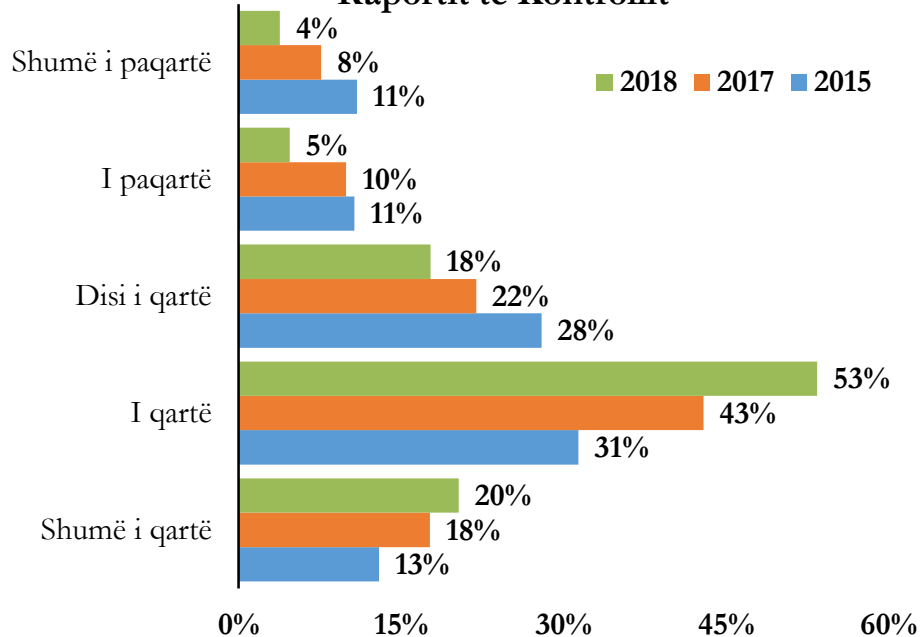
Shërbimet kanë shpërndarje të balancuar mes vizitave fiskale, kontrolleve dhe inspektimeve

III. Profesionalizmi i Inspektorit Tatimor & Qartësia e Raportit të Kontrollit 2015 – 2018

Mesatare e Vlerësimit mbi Profesionalizmin e Inspektorit Tatimor

Mesatare e Vlerësimit për Qartësinë e Raportit të Kontrollit

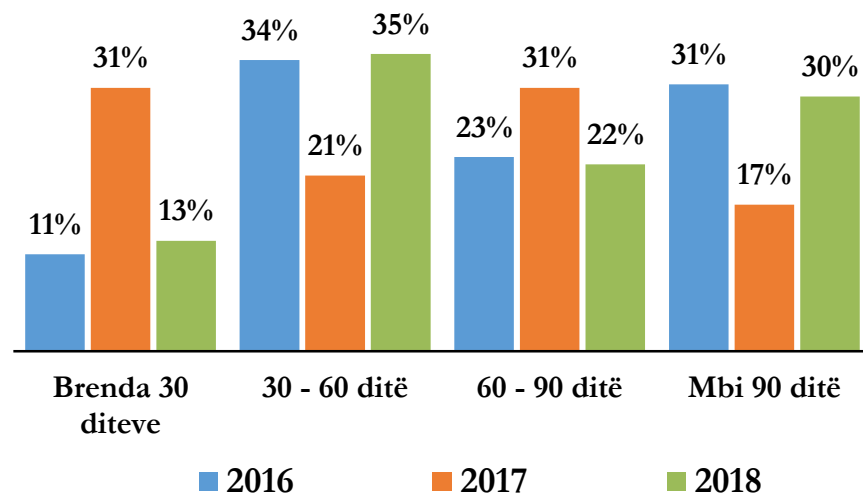
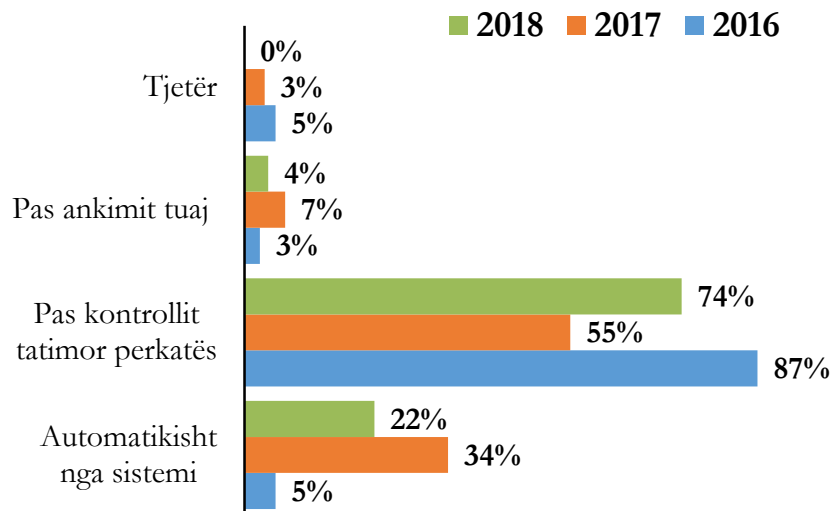

Bizneset raportojnë përmirësim të profesionalizmit dhe qartësisë së dokumentacionit përgatitur nga inspektorët tatimorë në shkallë të mesatarizuar.

Ka ende hapësira për përmirësim, 64% e bizneseve mendojnë se inspektorët janë profesionalë.

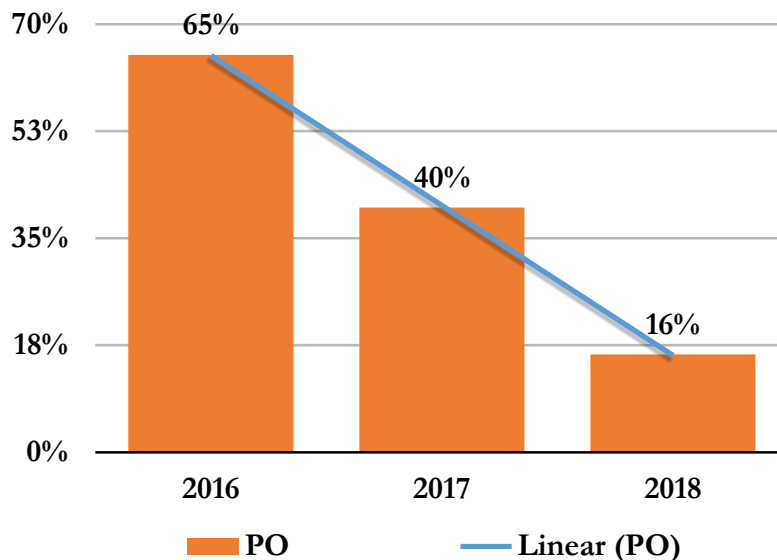

III. Proçedura dhe Afatet për Rimbursimin e TVSH-së

Gjatë 2018 përmirësimet e vëna re në rimbursimin e TVSH-së në 2017, nuk kanë qënë të qëndrueshme, rimbursimet vetëm mbas kontrolleve tatimore dhe ato që zgjatën më shumë se 30 ditë janë rritur në krahasim me vitin 2017.

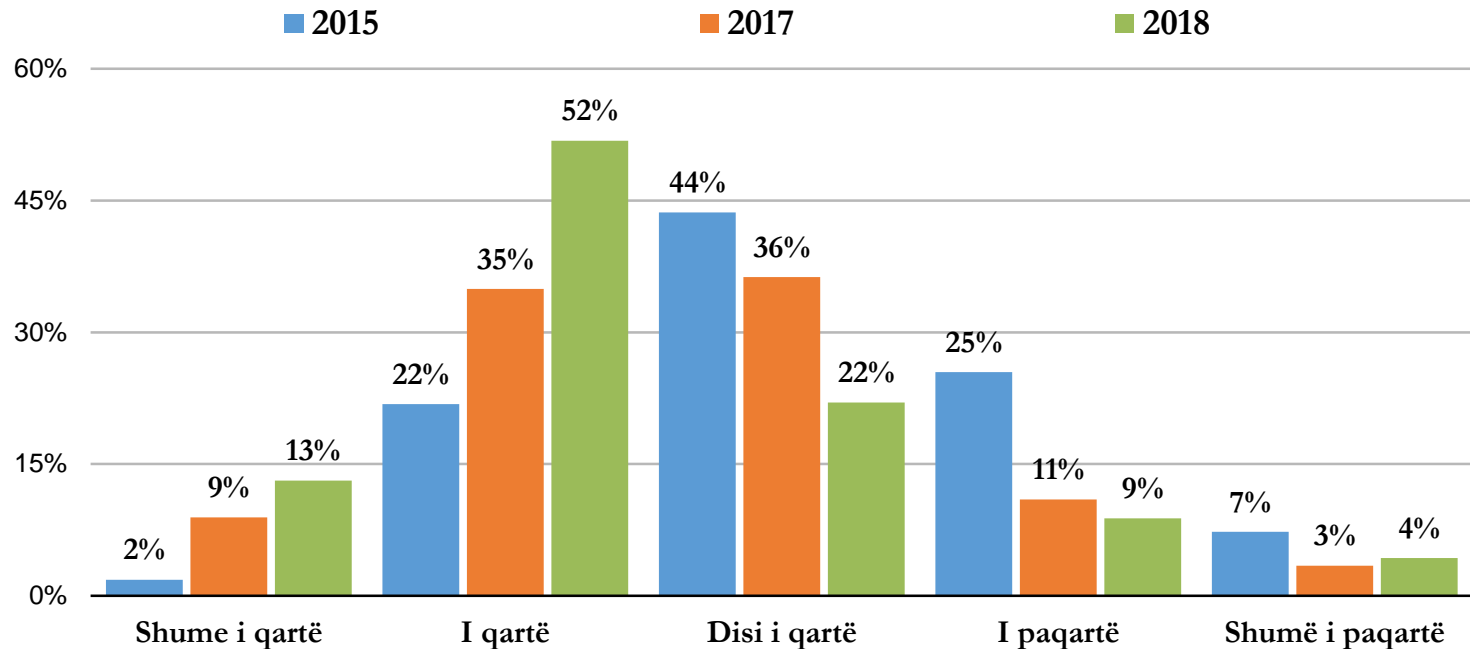
III. A ka ndikuar rimbursimi i TVSH-së në vendimin e eksportuesve për të investuar?

Vetëm 16% e kompanive eksportuese kanë deklaruar se vonesat në rimbursimin e TVSH-së kanë ndikuar vendimin e tyre për investime.

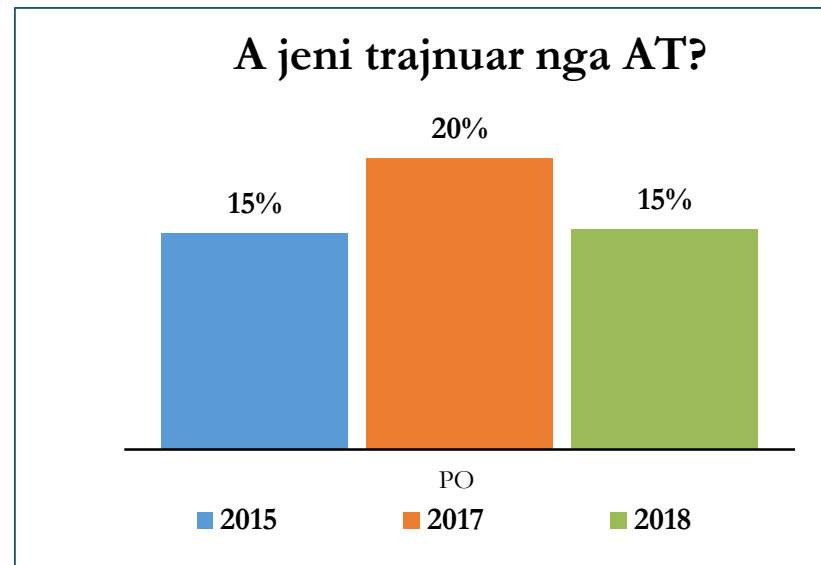
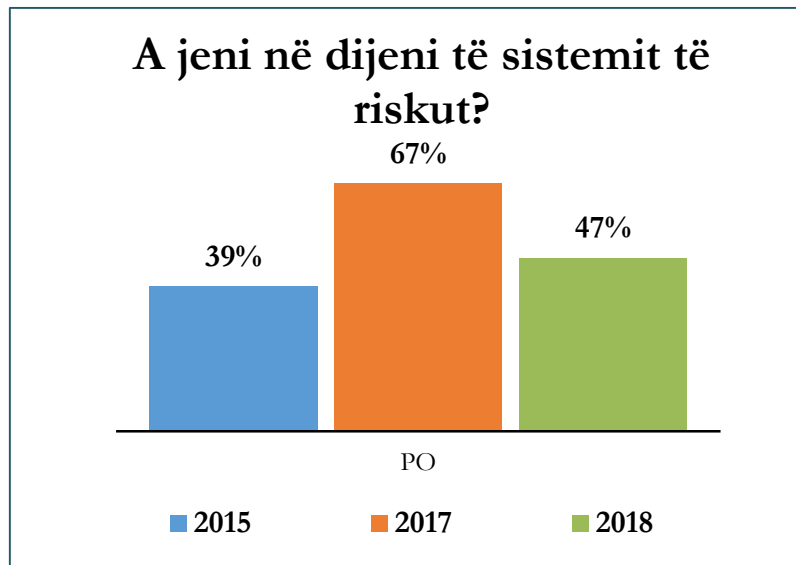
Kompanitë varen gjithnjë e më pak nga rimbursimi i TVSH-së në vendimmarrjen e tyre për investime.

III. Qartësia e Informacionit të ofruar për Tatimpaguesit

Qartësia dhe saktësia e informimit i bizneseve nga autoritet tatimore ka ardhur në përmirësim të vazhdueshëm gjatë periudhës 2015-2018.

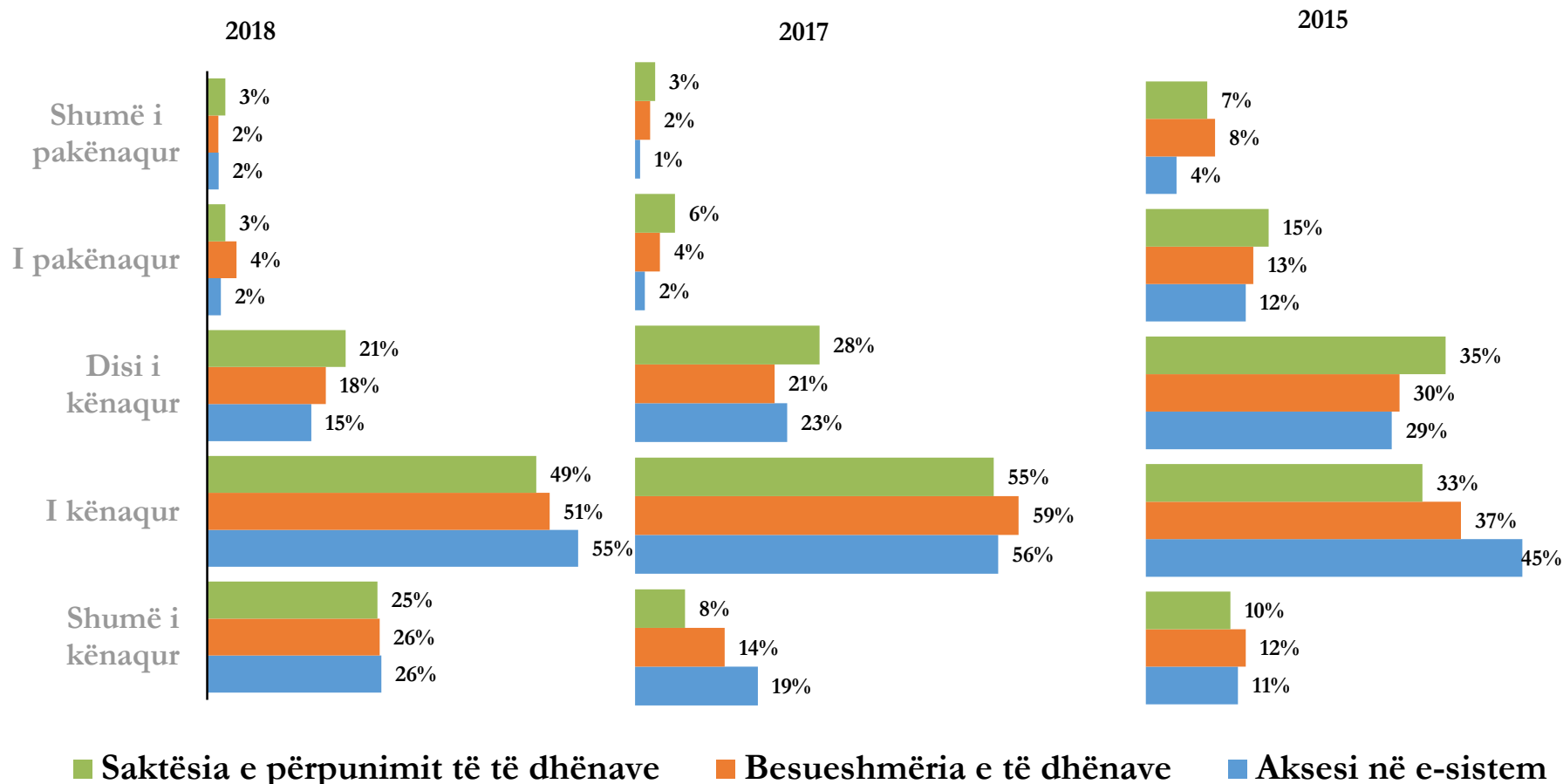
III. Dijeni e biznesit mbi sistemin e riskut dhe trajnime të ofruara nga AT

Shkalla e informimit të bizneseve mbi sistemin e riskut është ulur gjatë 2018.

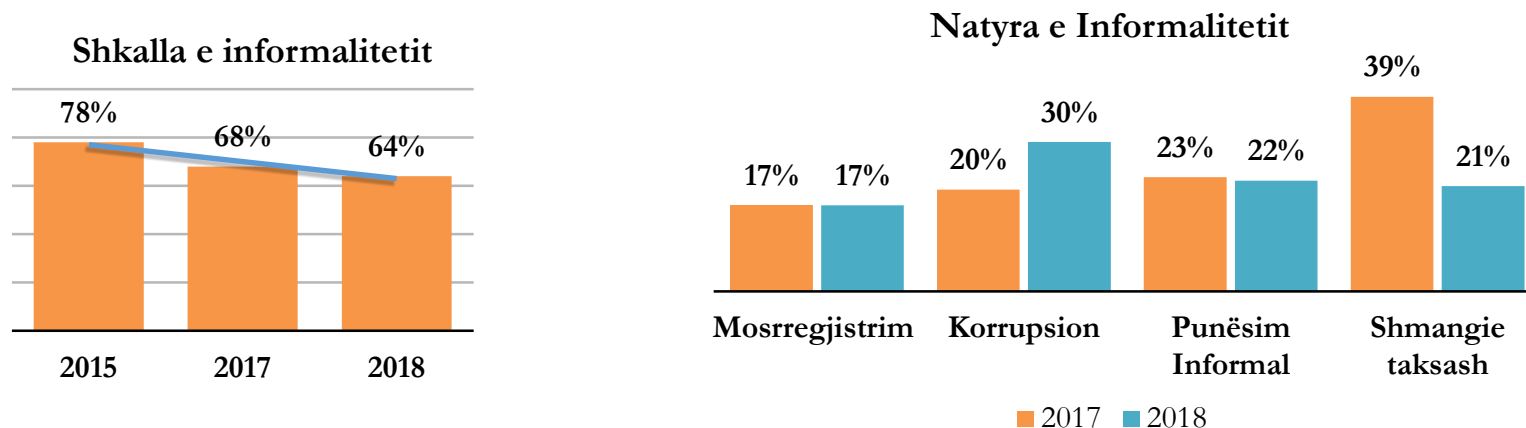
Shkalla e njohjes dhe trajnimit të biznesit në lidhje me sistemin e riskut në identifikimin e mos-përputhshmërisë ligjore ka ardhur në rënie.

III. Vlerësim mbi kënaqësinë nga shërbimet elektronike të tatimeve

Bizneset raportojnë nivel kënaqësie në rritje në lidhje me shërbimet elektronike të tatimeve për vitin 2018, krahasimisht me 2015 dhe 2017.

III. A ndesheni me konkurrencë informale në sektorin ku operoni dhe si shfaqet?

Shkalla e informalitetit e perceptuar nga bizneset dhe e raportuar si konkurrencë nga aktiviteti informal në sektor karakterizohet nga një trend negativ

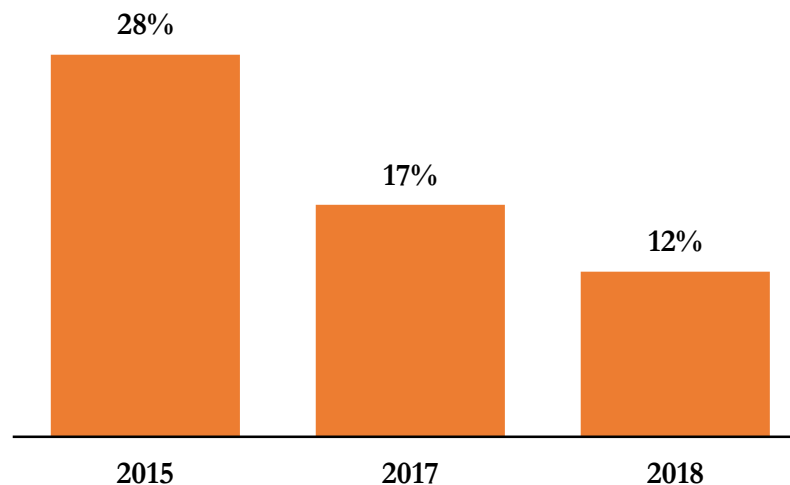
Informaliteti është ulur me 14% në periudhën 2015-2018

Rënia e informalitetit karakterizohet nga ulje e evazionit fiskal

Praktikat korruptive mbeten një problem mjaft i ndjeshëm për biznesin

III. A ka vetë biznesi një strategji për të ulur informalitetin?

■ Po, kam strategji për uljen e aktivitetit informal në biznesin tim

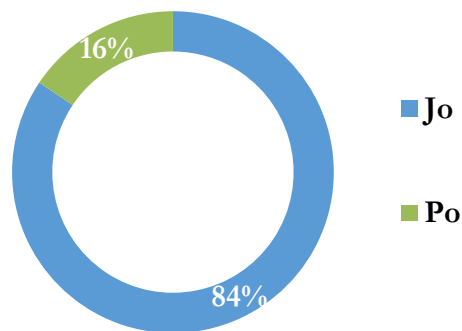

Vetëm 12.1% e bizneseve deklaruan në 2018 se kanë një strategji për të ulur aktivitetin ekonomik të pa formalizuar.

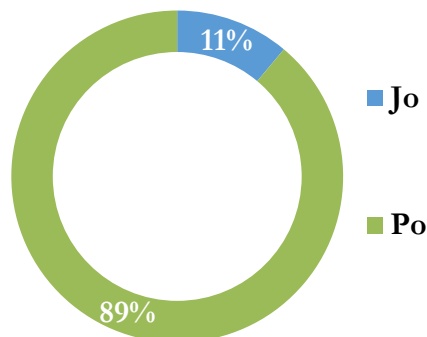
Ulja e informalitetit është reflektuar edhe në uljen e numrit të bizneseve që kanë strategji për formalizimin në 2018 krahasuar me 2015.

III. Apelimi Tatimor, Shtator 2017- Qershor 2018

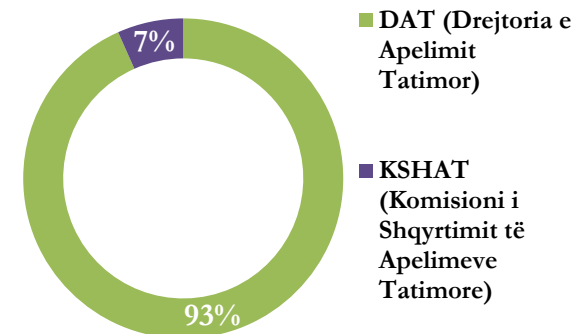
A ka apeluar kompania juaj rezultatet e inspektimit tatimor?

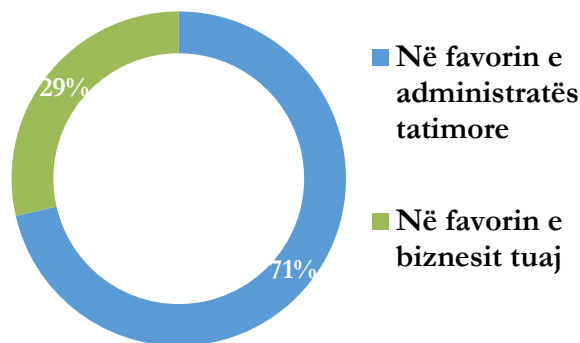
A keni apeluar vendimin e inspektimit përmes një ankimi administrativ?

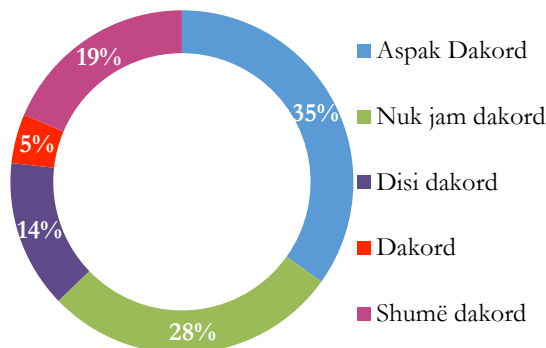
Cili ishte autoriteti administrativ ku ju keni apeluar vendimin e inspektimit tatimor?

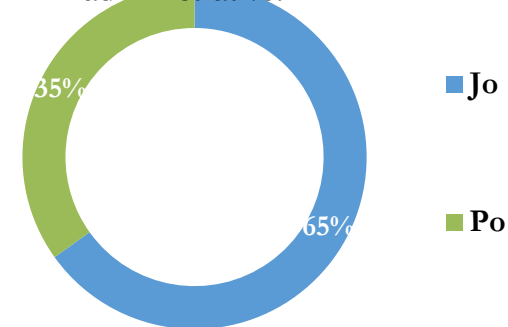
Vendimi mbi apelimin ishte në favor të kujt?

Si do ta vlerësonit nivelin e marrëveshjes me vendimin e apelimit?

E keni çuar vendimin e ankimit në gjykatën administrative?

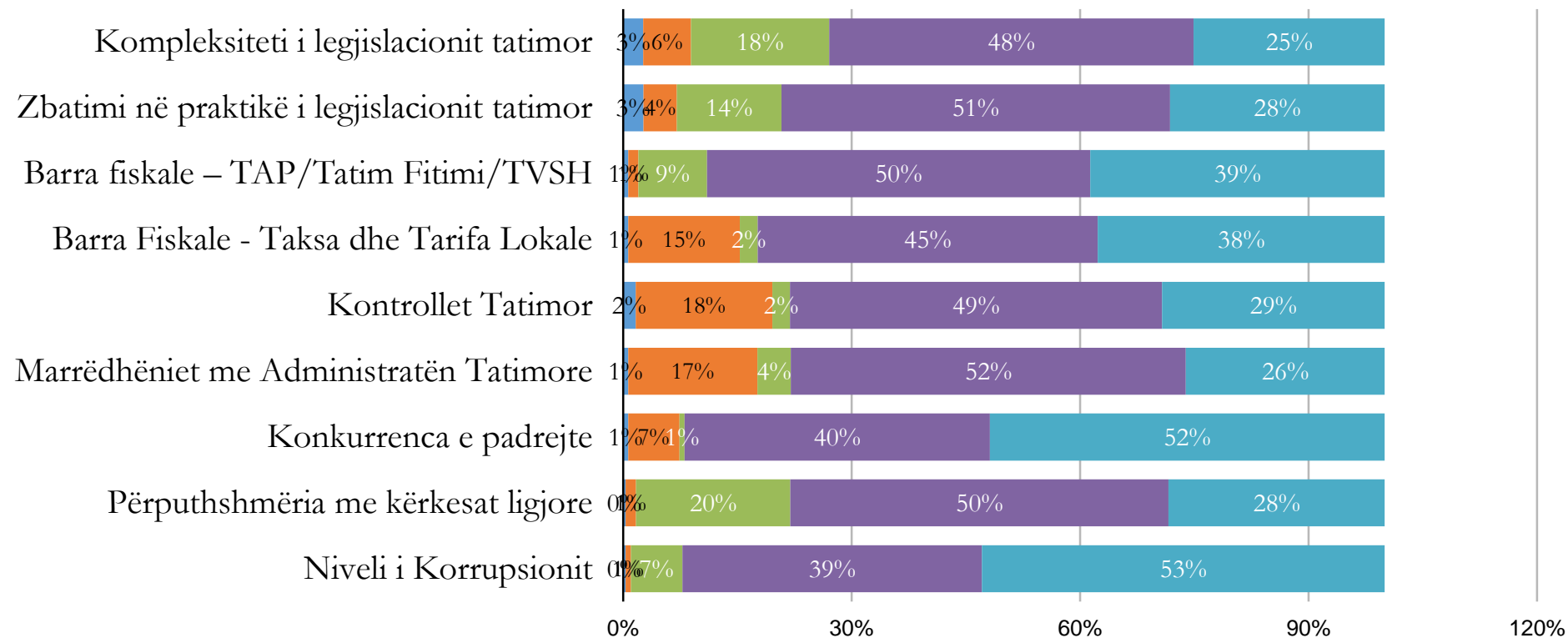
Vetëm 16% e kompanive kanë apeluar vendimin e inspektimit tatimor; nga ata që kanë apeluar vendimin, 89% e kanë dërguar vendimin për ndjekje administrative tek Drejtoria e Apelitit (93% të rasteve) ose KSHAT (7% të rasteve).

Vendimet e Apelitit në 71% të rasteve kanë qenë në favor të administratës tatimore; 61% e kompanive nuk janë dakord me vendimin; nga ato që nuk janë dakord vetëm 35% i drejtohen gjykatës.

III. Faktorët që nxisin Informalitet – Anketimi 2018

■ Aspak i rëndësishëm ■ I parëndësishëm ■ Disi i rëndësishëm ■ I rëndësishëm ■ Shumë i rëndësishëm

Faktorët që nxisin informalitet: Konkurrenca e padrejtë, praktikat korruptive të biznesit, barra fiskale e shkaktuar edhe nga rritja e taksave dhe tarifave lokale.

Gjatë 2018, krahasuar me 2015, mekanizmat e sigurimit të përputhshmërisë më detyrimet e administrimit fiskal janë balancuar dhe përshtatur me specifikat e sektorëve dhe nivelin e riskut

Përmirësimet e vëna re gjatë 2015 në sistemin e fiskut duhet t'u sigurohet qëndrueshmëria nëpërmjet përmirësimit të qëndrueshëm në trend të profesionalizimit të inspektorëve dhe komunikimit me biznesin

Informaliteti pas shumë përpjekjesh dhe politikave qeveritare ka hyrë në një trend rënës, ky është një momentum pozitiv për forcimin e mekanizmave të formalizimit të ekonomisë

Praktikat korruptive dhe barra fiskale, sidomos rritja e barrës fiskale në nivel lokal ngelen shqetësime për biznesin në përpjekje për formalizim

Komunikimi me biznesin dhe informimi i tij në KOHË mbi ndryshimet procedurale DHE ligjore SHUME DINAMIKE se fundmi mbetet faktor përcaktues në përmirësimin e klimës së investimeve dhe të të bërit biznes

Ndërkohë që sipas MF është rritur niveli i rimbursimit të TVSH-së në vlerë, ritmi i rimbursimit të kompanive të vogla perceptohet në ulje në 2018? Ndoshta është një moment për të reflektuar mbi balancën midis rimbursimit të projekteve të mëdha, raportit me kërkesat dhe nivelin e rimbursimit të ndërmarrjeve të vogla?

FALEMINDERIT !

www.investment.com.al